

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)

Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu

Broj predmeta: KV. 5/05

Optužnica: KTRZ br. 17/04 od 12. avgusta 2005.

Glavni pretres: 30.11.2007.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka Anta Petrovića

Svedok je pre rata bio poslovođa u odeljenju mehanizacije na održavanju vozila, utovarivača, dizalica, lokomotiva itd u fabrici *Glinica*. Od kada je ubijen zastavnik JNA u Sapni, svedok više nije mogao da ide kući u selo Rastošnica nego je spavao u fabrici. Jednog dana, ne seća se datuma, pozvao ga je komandir obezbeđenja fabrike Ivan Bošković, a sa njim je bio policajac Slavko Erić, i taj policajac mu je rekao da treba sa parkinga preduzeća *Drina-trans* da uzme jedan autobus i dođe pred opštinu da bi prevezao neke putnike. Slavko Erić ga je svojim putničkim automobilom prevezao do parkinga, gde su stajala dva autobusa. Svedok je ušao u jedan u kojem su bili ključevi, a Slavko Erić ga je pratio automobilom. Ispred čitaonice kod opštine je zatekao više ljudi, Muslimana i Srba, neke je poznavao. Dece nije bilo. Ljudi su ušli u autobus i tada je ušao jedan vojnik kome je Slavko Erić rekao da ide u komnadu u *Alhosu* da bi dobio papire za put. Kada su stigli tamo, vojnik je izišao iz autobusa i otišao u komandu po papire. Svedok je izišao iz autobusa, stajao je pored. Prišao je jedan oficir, koji je prozvao svedoka *Šest* i nekog Ivana, koji su izašli iz autobusa i nisu se vratili. Svedok se seća da je u autobusu video Rada Perušinića. Odvezao je ljude najpre u Banja Kovičjaču, gde je izašlo pola putnika, a zatim u Loznicu, u prihvatni centar, gde je bila spremljena hrana i sokovi. Istog dana je autobus vratio u Zvornik i parkirao na isto mesto odakle ga je uzeo. Nije podnosio nikome nikakav izveštaj. Nastavio je da radi svoj posao u fabrici.

Svedok je kasnije čuo da su se Muslimani iz Kozluka iselili dobrovojlno.

Saslušanje svedoka Gordana Jovanovića

Do 1992. svdok je radio u opštini Zvornik na poslovima stručnog saradnika na poslovima zaštite za borce i invalide. Bio je u Pančevu do kraja aprila, kada je vlast pozvala zaposlene da se vrate. U prvoj polovini maja pozvao ga je optuženi Grujuć i rekao mu da će raditi na poslovima sekretara Privremene vlade, da će voditi zapsinike, pisati zaključke i odluke koje donosi Privremena vlada. U avgustu 1992. imenovan je Izvršni odbor umesto Privremene vlade i svedok je ostao da radi u tom telu do 1994. Nije učestvovao u radu Kriznog štaba. Od maja meseca, svedok učestvuje na svakoj sednici Privremene vlade, a sednice su održavane svakdonevno. Predsbnik Privremene vlade je bio Branko Grujić a članovi su bili Drago Šakota, Slavko Savić, Stevo Radić i drugi. Na sednicama se odlučivalo o pitanjima koja se tiču organizacije, rada i života u gradu. Raspravljalo se o oživljavanju privrede, o Medicinskom centru, TO, policiji... Ispred policije najpre je dolazio Miloš Pantelić a posle njega Marinko Vasilić. O ubistvima se nije pričalo. Svedok se ne seća o čemu se tačno pričalo ali, koliko se seća, nikada se nisu dodnosile odluke o represivnim merama prema drugim narodima. Vodila se evidencija ko je

prisutan. Svedok je izrađivao odluke koje je potpisivao Branko Grujić. Bio je saglasan sa sadržajem odluka. Odluke su se usvajale glasanjem, posle diskusije.

Dobrovoljci su bili plaćeni. TO je pravila spiskove za plate i dostavljala vladi. Svaki mesec je na Privremenoj vladi donošena odluka o plaćanju dobrovoljaca. Ne seća se da se neko protivio tome.

Direktor Komunalnog preduzeća je bio Neđo Mladenović, koji nije bio član Privremene vlade, ali je povremeno pozivan na sednice vlade. Svedok se ne seća da li se na vladi raspravljalo o sahranjivanju, nabavljanju kovčega i vreća iz Srbije. Takođe ne zna da li je formirana Komisija za asanaciju terena, a ko se o tome diskutovalo to je moglo biti samo zbog obezbeđivanja sredstava.

Čuo je da su Kozlučani iseljeni ali ne zna ništa o tome. Svedok ne zna ništa o zatvaranju Muslimana u Domu kulture u Čelopeku. Ne seća se da je na Vladi razgovarano o iseljavanju Divičana. On je lično čuo da su se iselili. Nije video da su neki ljudi bili zatvoreni u zgradi Suda za prekršaje ili u zgradi *Novog izvora*.

Predočavanje dokumenta

Predsednica Veća je predočila svedoku odluku Privremene vlade od 20.05.1992. o formiranju Ratnog štaba i Ratnog sekretarijata. Svedok se ne seća da su ti organi formirani a siguran je da uopšte nisu funkcionisali.

Predsednica Veća je takođe predočila svedoku izjavu optuženog Grujuća da je na Privremenoj vladi dogovoreno da u Divič ode Jovo Mijatović i razgovara sa Muslimanima, koji su izrazili želju da pređu na muslimansku teritoriju, i da je Mijatović postigao dogovor da se isele prema Kladnju. Takođe mu je predočila izjavu optuženog Grujuća da je za vreme sednice održane 28.05.1992. video kroz prozor autobuse sa Divičanima. Svedok ne zna ništa ništa o dogovoru sa Mijatovićem i nije video autobuse ispred zgrade

Na pitanje predsednice Veća da li se neko na sednici Privremene vlade žalio da policija nema moć da kontroliše dobrovoljce svedok je rekao da se ne seća da je to bilo na dnevnom redu.

Zvanično na sednicama Vlade se nije raspravljalo da je neki Musliman ubijen. Svedok ne može da kaže šta se pričalo u kuloarima. Ne seća se da je na sednicama Vlade doneta odluka o angažovanju Muslimana za rad u nekim fabrikama.

Saslušanje svedoka Draga Šakotića

Svedok je pre rata živio u Čelopeku, gde živi i danas. Njegova kuća je udaljena oko 200m od Doma kulture. Pred izbijanje sukoba radio je u Službi društvenog knjigovodstva. Dana 6.04.1992. nije otišao na posao jer je čuo da su postavljene barikade na putu prema Zvorniku. Uveče je otišao u Štitar jer su njegove ćerke otišle tamo 5.04. 1992. Svi seljani su tog dana napustili Čelopek. Krajem aprila je pozvan u TO, jer je bio rezervni oficir JNA. Kada se javio, poslali su ga u opštinu. Privremena vlada ga je postavila za VD direktora Službe uprave prihada i u tom svojstvu je bio član Vlade, od 12.05. do 28. 05. 1992. Prisustvovao je svim sednicama Vlade.

Vlada je radila na sednicama. Prisustvovala su starešine organa iz suda, SUP-a, Medicinskog centra, Komunalnog preduzeća. Uglavnom se raspravljalo o platama, školstvu, zdravstvu. O zarobljenicima i iseljavanju se nije govorilo. U vreme kada je svedok bio član Privremene vlade neki Pantelić iz Loznice je bio načelnik SUP-a. Marko Pavlović je prisustvovao sednicama vlade ispred TO. Vlada je formirala dva tela, Ratni sekretarijat i Ratni štab, da bi efikasnije funkcionisla. Svedok je bio član Ratnog sekretarijata. Nijedno od tih tela se nijednom nije sastalo. Sa posla je svakodnevni išao kući u Čelopek.

Svedok poznaje Spomenku Stojkić iz Čelopeka ali ne zna da je početkom rata bila uhapšena i da je provela u zatvoru oko tri meseca. Zna da su Muslimani bili zatvoreni u Domu kulture ali ne zna zbog čega i šta se tamo događalo. Nije ga to interesovalo. Čuo je da je neki Repić upadao u Dom kulture, da je pravio haos i da mu niko ništa nije mogao.

Komentar:

Na pitanje Nataše Kandić svedok je izneo da su članovi Vlade bili obavješteni o delovanju dobrovoljaca, bezvlašću *Žutih osa* i *Crvenih beretki* koje je vodio kapetan Dragan.

Fond za humanitarno pravo